Truyen co PG - II - 02

Truyện Cổ Phật Giáo

Truyen co PG - II - 02

Trang gốc

Đọc với phông chữ Times New Roman (Unicode)

Truyện Cổ Phật Giáo

Truyện Thơ - Tập II

Tâm Minh Ngô Tằng Giao

Diệu Phương tái bản - 2002

Tập II - Phần 2

-ooOoo-

(16)

Một người

nghèo lạ

Chàng Tu Lại rất là nghèo

Gia tài chỉ có Mẹ yêu đã già

Không tiền bạc, không cửa nhà

Lang thang nuôi Mẹ thật là hiếu thay!

*

Cứu người chết đuối một ngày

Người ta ơn nghĩa tặng ngay cho chàng

Búa bằng sắt tốt vô vàn,

Chàng bèn đốn gỗ, tìm hang làm nhà

Tránh mưa nắng, tiện vào ra

Hàng ngày chặt củi mang qua chợ làng

Đổi thành vật dụng, thức ăn

Mang về nuôi Mẹ, lòng chàng an vui.

Trong nhà hiếu đễ tuyệt vời

Ra ngoài giúp đỡ mọi người nhiệt tâm

Tiếng chàng nổi khắp xa gần

Oai danh tráng sĩ giúp dân trong miền.

*

Người ta đặt thật nhiều tiền
Thuê chàng săn bắn thú trên non ngàn
Chàng bèn từ chối, chẳng màng
Đã quy y Phật tránh đường sát sinh
Thú rừng vì thế vây quanh
Muôn chim đua hót an lành ngoài hang.

*

Tuần qua mưa gió phũ phàng
Hôm nay trời tạnh ánh quang tưng bừng
Chàng mừng vác búa đi rừng
Chặt cây, lượm củi trong lòng sướng vui,
Xa xa chợt thấy ba người
Ba cô thiếu nữ dạo chơi phía ngoài
Họ đi quên lại trâm cài
Nữ trang đắt giá bỏ rơi bên đường
Chàng cầm lên rồi vội vàng
Chạy theo trao lại các nàng của rơi.

*

Thế rồi một buổi sáng trời
Chàng đang mơ ngủ. Có người ghé thăm,
Đẹp như tiên, khẽ nói rằng
Chàng tìm của giúp cho nàng trước đây
Nay nàng muốn tạ ơn này
Xin cùng gá nghĩa vui vầy bên nhau,
Nhà nàng của cải sang giàu
Mẹ cha đã mất từ lâu lắm rồi
Chồng nàng cũng đã qua đời
Hai con còn nhỏ, nàng thời cô đơn,

Giọng nàng êm tựa suối ngàn
Như chim vui hót, như đàn êm ru
Nhưng chàng chợt tỉnh cơn mơ
Nghiêm trang khuyên nhủ: "Con thơ hãy còn
Nàng về đoan chính nuôi con
Sao cho trọn tấm lòng son thờ chồng,
Ta lo chữ hiếu cho xong
Tuổi già sức yếu Mẹ mong cậy nhờ!"
Nghe lời khuyên đẹp vô bờ
Nàng tiên biến khỏi giấc mơ của chàng.
*
Một hôm có kẻ biếu vàng
Nhờ chàng gian dối khai man đôi lời
Chàng bèn từ chối tức thời:
"Đã là Phật tử một đời chẳng tham
Điều gì phạm giới đừng làm
Không nên nói dối, ăn gian, tâm tà!"
*
Bao nhiêu sự việc vừa qua
Do tay sắp đặt của nhà Vua thôi
Vua A Dục muốn thử người
Nên sai cung nữ đến nơi dụ chàng.
Bạc không ham, sắc chẳng màng
Quy y giữ giới Đạo Vàng Thích Ca,
Tiếng người tráng sĩ bay xa
Gieo hương núi thẳm, nở hoa thị thành
Nhà Vua đố kỵ, gian manh
Sai đao phủ đến rừng xanh giết chàng,
Chàng điềm nhiên khẽ nói rằng:
"Tôi đâu có tiếc tấm thân giả này

Hủy giùm tôi, tốt lắm thay

Chỉ thương Mẹ yếu rồi ai phụng thờ!"

Ngạc nhiên đao phủ sững sờ

Hỏi người bình thản bên bờ tử sinh:

"Ông không giận Vua thật tình?"

Ôn tồn chàng đáp: "Vua mình đáng thương

Bao nhiêu nghiệp ác mãi vương

Cầu xin Đức Phật soi đường thiện tâm

Cho Vua và khắp muôn dân

Cùng nhau hồi hướng dưới chân Phật đài!"

Tâm hồn đao phủ rạng ngời

Ôm đao quay vội về nơi triều đình

Đầu đuôi sự việc tâu trình

Khiến Vua A Dục thật tình ăn năn.

*

Tuần sau Vua đến tận hang

Chiêu hiền, đãi sĩ mời chàng về cung

Chăm lo giúp nước việc chung

Nhưng chàng từ chối, dửng dưng, chẳng màng,

Nhà Vua lui tới mời chàng

Chàng quỳ thỉnh Mẹ lời vàng dạy con:

"Mẹ nghe khắp chốn nước non

Vua thời hà khắc đâu còn thương dân

Triều đình đầy những nịnh thần

Tham quan ô lại đa phần xấu xa

Oán hờn vang khắp mọi nhà

Luân thường đạo lý thật là đảo điên

Cho nên giặc giã khắp miền

Con ra giúp nước thuận duyên lúc này

Mang lời Phật dạy lâu nay

Hương thơm giáo lý gieo đầy khắp nơi

Lời vàng cảm hóa mọi người

Mong rằng đất nước hết thời khổ đau!"

*

Chàng Tu Lại khẽ cúi đầu

Nghe lời Mẹ dạy, trước sau tuân hành

Rời rừng núi, về thị thành

Mang tên "Quốc Bửu" Vua dành đặt cho

Hết lòng việc nước chăm lo

Khiến cho đời sống ấm no dân lành

Chàng đem Phật pháp tâm thành

Quân Vương cảm hóa, triều đình sửa sang

Khắp nơi chói lọi ánh vàng

Tràn đầy an lạc, reo vang thanh bình

Vua theo Phật pháp nhiệt tình

Giờ đây bỗng lại trở thành minh quân

Chỉ dùng đức độ trị dân

Trong ngoài cảm phục, xa gần ngợi ca.

(phỏng theo bản văn xuôi của Thể Quán)

(17)

Quả báo

Thuở xưa có một nàng dâu

Lẳng lơ, dâm đãng từ lâu trong làng

Ngoại tình nàng mãi mơ màng,

Mẹ chồng còn đó nên nàng âu lo,

Lập mưu, tính kế đắn đo

Làm sao trừ khử bà cho khỏi phiền.

Nàng dâu làm bộ lành hiền

Hết lòng hầu mẹ. Chồng liền cả tin

Trong lòng mừng rỡ vô biên

Nghĩ mình hiếu đễ nhất trên cõi đời.

*

Một ngày vợ khẽ lựa lời:

"Ta nên giúp mẹ thoát nơi bụi trần

Giúp bà siêu thoát linh hồn

Về vùng tiên cảnh hưởng muôn lộc trời

Hưởng bao hạnh phúc tuyệt vời

Vợ chồng ta mới là người con ngoan!"

*

Chồng tin vợ. Lầm kế gian.

Nhỏ to tính toán, cùng bàn: "Khó chi

Mình theo phương pháp Đạo kia

Đào hầm chất củi bốn bề hỏa thiêu

Thế là mẹ sẽ tiêu diêu

Về miền cực lạc bao nhiêu phước lành!"

Vợ chồng vội vã thi hành

Bày ra yến tiệc mời quanh họ hàng,

Tiệc tàn, họ trở về làng

Chỉ còn lại mẹ. Anh chàng thành tâm

Mời bà ngồi xích lại gần

Hầm sâu, lửa đỏ xô chân mẹ vào.

Chàng con khờ khạo biết bao

Nghĩ rằng chắc mẹ trời cao thác về,

Nàng dâu gian ác hả hê

Vợ chồng hoan hỉ ra về cùng nhau.

*

Nào ngờ ở dưới hầm sâu

Có nơi khoảng trống lửa đâu dội vào

Mẹ rơi xuống đó, may sao!

Thân già sống sót xiết bao nhiệm mầu,

Bám cây leo khỏi hầm sâu
Gian nan thân xác, buồn đau cõi lòng
Leo lên vất vả vô cùng
Tới nơi khuya khoắt, một vùng tối tăm
Đường về nhà quá xa xăm
Mẹ trèo lên nhánh cây nằm ẩn thân
Nghỉ đêm kín đáo vô ngần
Cây to rậm rạp nhiều tầng lá xanh.
*
Bỗng đâu có lũ gian manh
Vừa đi ăn trộm ở quanh trong vùng
Đến đây mỏi mệt tạm ngừng
Nằm lăn dưới gốc cây cùng nghỉ ngơi.
Mẹ la hoảng, tiếng động trời
Trộm kia đang ngủ, rụng rời hoảng kinh
Thoát thân ôm của trốn nhanh
Bạc vàng rớt lại cũng đành bỏ rơi.
*
Qua đêm, tới lúc sáng trời
Mẹ leo cây xuống tìm nơi lối về
Chợt nhìn thấy của rơi kia
Bà bèn nhặt lấy rồi đi về nhà.
Nàng dâu thấy mẹ hiện ra
Trong lòng kinh hãi tưởng bà hiển linh,
Anh chồng tưởng mẹ siêu sinh
Giờ đây trở lại thăm mình. Mừng thay!
Đón chào vồn vã nói ngay:
"Con nhờ có vợ chỉ bày cách thiêu
Chắc nay mẹ hưởng lộc nhiều
Con mừng đưa được mẹ yêu lên trời

Mừng nay mẹ ghé về chơi
Vợ con thật quả là người dâu ngoan!"
*
Mẹ nghe xong chợt bàng hoàng
Âm mưu hại mẹ do nàng dâu thôi!
Bà bèn nhỏ nhẹ đôi lời:
"Mẹ nay về được cõi trời nhờ dâu
Phép siêu thăng thật nhiệm màu!"
Bà moi trong túi đưa dâu bạc vàng:
"Ông bà con ở thiên đàng
Gửi con của cải mẹ mang giùm về
Ngọc ngà, châu báu ê hề
Mẹ thời yếu đuối chẳng bê được nhiều
Con nên làm phép hỏa thiêu
Về nơi tiên cảnh lấy nhiều của thêm!"
*
Nàng dâu nổi máu tham lên
Mê mờ con mắt, nghe liền tin ngay
Nhìn chồng khẽ nói mê say:
"Chàng cho phép thiếp mai này siêu thăng
Hỏa thiêu giống mẹ của chàng
Thiếp về tiên cảnh sẽ mang được nhiều
Bạc vàng của cải bao nhiêu
Thiếp mong gom hết ôm theo về nhà
Chúng mình thành đại phú gia
Cho đời nể mặt. Nghĩ mà sướng thay!"
*
Chồng nghe ưng ý theo ngay
Đào hầm, chất củi như ngày mẹ thiêu
Rồi âu yếm nói vợ yêu

Gieo mình lửa đỏ đúng theo phép mầu

Siêu thăng tiên cảnh cho mau

Kẻo ông bà đợi chờ lâu thêm phiền.

*

Ở đời quả báo theo liền

Hại người mưu độc trở nên hại mình

Nàng dâu dâm đãng ngoại tình

Tham lam, gian ác nay đành bỏ thân.

(phỏng theo bản văn xuôi trích: Gương Nhân Quả)

(18)

Cái lưỡi

không xương

Ngày xưa, ngày xửa, ngày xưa

Có ông Vua nọ vợ vừa chết đi

Trong lòng đau xót kể chi

Tình thương tất cả dồn về cho con

Một nàng công chúa còn son

Khiến Vua đỡ cảnh héo hon cung vàng,

Vua sinh ra mỗi mình nàng

Tươi vui, xinh đẹp, dịu dàng, dễ thương.

*

Một ngày công chúa liệt giường

–m đau bệnh hoạn, hết đường thuốc thang

Bao nhiêu thày thuốc tài năng

Ra công cứu chữa chẳng ăn thua gì;

Xanh xao, hốc hác, li bì

Nàng nằm cung cấm. Bệnh chi lạ đời?

*

Vua bèn triệu tập khắp nơi

Bao thày thuốc giỏi đón mời về cung

Họp bàn, tranh cãi tưng bừng
Trăm thày trăm ý nghe chừng khó xuôi
Cuối cùng giải pháp ra đời:
"Sữa sư tử cái chữa thời khỏi ngay!"
*
Chao ơi nghe khó khăn thay!
Nào đâu sư tử quanh đây mà tìm
Vua bèn truyền lệnh khắp miền
Ai tìm ra sữa Vua liền thưởng cho
Bổng nhiều, lộc lắm, chức to,
Bao người liều mạng nào lo sợ gì
Lùng sư tử, chấp gian nguy
Mong sao kiếm sữa đem về lập công.
*
Có chàng trai trẻ xóm Đông
Đã ham quan chức, lại mong bạc tiền
Nghe tin lặn lội đi liền
Rừng sâu núi thẳm cố tìm sữa kia,
Vài ngày sục sạo hiểm nguy
Gặp ngay sư tử đang đi một bầy
Theo về hang. Nghĩ kế hay
Trộn vào nước uống thuốc này ngủ say,
Cả bầy sư tử lăn quay
Ngủ mê ngủ mệt suốt ngày mãi thôi
Chàng trai cứ việc thảnh thơi
Tìm sư tử cái, sữa thời nặn ra
Nặn xong ôm sữa về nhà
Thoát vùng nguy hiểm thật là êm ru!
*
Trên đường mang sữa dâng Vua

Gốc cây nghỉ mệt chàng vừa lơ mơ,
Có ngài La Hán bất ngờ
Đi ngang nghe tiếng tranh đua khoe tài
Sáu giác quan của chàng trai
Tranh công kịch liệt cãi hoài cùng nhau.
*
Đôi Tai: "Tôi chiếm công đầu
Tai không nghe rõ lệnh sao thi hành
Biết chi mà kiếm loanh quanh
Nghe Vua cần sữa ai rành hơn tôi?"
*
Hai Chân đạp đất trả lời:
"Tai nghe nhưng nếu chân người chẳng đi
Hai chân này cứ đứng ỳ
Làm sao lấy sữa mang về cho Vua?"
*
Láo liên Mắt chẳng chịu thua:
"Các anh nói bậy! Chớ đùa với tôi!
Tai nghe. Chân bước. Đúng rồi
Mắt này nhắm lại, bỏ đời các anh!
Hố sâu lộn cổ bò quanh
Làm sao thấy sữa mà dành công đây?"
*
Cánh Tay gân guốc cãi ngay:
"Thiếu đi mười ngón tay này của ta
Làm sao vắt được sữa ra
Các anh đừng có ba hoa hợm mình!"
*
Từ đầu Lưỡi vẫn lặng thinh
Giờ đây nổi trận lôi đình hét vang:

"Im đi! Chớ có làm tàng!
Khinh người rồi chẳng ngó ngàng đến ai
Tưởng ta đồ bỏ, hết xài
Rồi đây sẽ biết lưỡi oai vô cùng!"
*
Quả nhiên khi tới hoàng cung
Chàng trai dâng sữa, tay bưng ngang đầu
Chợt Vua nghe Lưỡi trình tâu:
"Tưởng rằng sư tử ngờ đâu sữa lừa!"
Vua nghe Lưỡi nói bất ngờ
Đang mừng công chúa sắp nhờ thuốc hay
Giờ đây giận giữ ra tay:
"Mang tên bịp bợm tới ngay pháp trường
Chém đầu y để làm gương
Cả gan lừa gạt coi thường cả Vua!"
*
Chàng trai hết sức phân bua
Chẳng tin. Vua mắng: "Chớ đùa cùng ta!"
May thay có vị quan già
Tâu rằng uống thử sữa là biết ngay
Bệnh nhân khỏi, là thuốc hay
Sữa do sư tử ta đây mong chờ
Nếu không khỏi, lúc bấy giờ
Chém đầu chẳng muộn, sẽ đưa pháp trường.
*
Vua nghe hợp lý mọi đường
Truyền đưa bình sữa cho nàng con yêu
Uống xong bệnh giảm rất nhiều
Vài ngày mạnh khỏe, diễm kiều như xưa.
Vị La Hán vào gặp Vua

Kể ra câu chuyện tranh đua bữa nào:

"Giác quan cãi lộn cùng nhau

Lưỡi kia lắt léo nên tâu hại người!"

Vua nay hiểu rõ đầu đuôi

Thưởng công hậu hĩnh chàng trai xóm nghèo.

*

Phật từng dạy: "Các Tỳ Kheo

Hãy hòa hợp lại cùng theo Đạo mầu

Như là nước, sữa hòa nhau

Như là ánh sáng hòa bầu không gian!"

(phỏng theo bản văn xuôi của Nguyên Cao)

(19)

Hòa Thượng Heo

Ngày xưa ở một ngôi chùa

Trụ trì là một thiền sư lâu đời

Thầy tu từ thuở thiếu thời

Cùng ngày với chú heo nuôi trong chùa

Mọi người tuổi đạo đều thua

Cho nên Thầy cứ gọi đùa heo ta

Là "Heo Hòa Thượng" chùa nhà,

Heo ăn, heo ngủ thật là nhàn thay

Rồi heo bài tiết hàng ngày

Dùng làm phân bón vườn cây cho người.

*

Heo ăn mập mạp thảnh thơi

Không ngồi dậy nổi, nằm nơi góc chuồng

Nhưng khi nghe vọng tiếng chuông

Dù cho mệt mỏi, đêm trường, canh khuya

"Heo Hòa Thượng" góc chuồng kia

Đầu luôn ngóc dậy hướng về chùa trên

Thiền sư hoan hỉ vô biên
Chỉ heo Thầy dạy: "Chớ nên coi thường
Muôn loài Phật tánh rõ ràng
Súc sanh nào có khác chăng con người!".
*
Một hôm có khách tới chơi
Nhờ Thầy chút việc nên mời đi xa
Thầy dặn tăng chúng chùa nhà
Nếu "Heo Hòa Thượng" ông mà tịch đi
Thân ông từng miếng cắt chia
Biếu cho lối xóm cận kề gần đây!"
Dặn xong Thầy vội đi ngay,
Cả chùa ngẫm nghĩ: "Lời Thầy lạ thay!"
*
Nào ngờ mới có một ngày
Là "Heo Hòa Thượng" lăn quay lìa trần
Cả chùa hết sức phân vân
Nếu theo Thầy dặn chia phần thịt ra
Sợ đời dị nghị gần xa
Tu hành giới luật chùa nhà chẳng theo,
Sau khi bàn luận đủ điều
Bèn đem chôn cất chú heo sau vườn
Thầy về sẽ sám hối luôn
Không làm đúng lệnh, chẳng tuân theo lời.
*
Khi thiền sư về tới nơi
Thầy nghe rõ chuyện, thở dài kể ra
Rằng "Heo Hòa Thượng" chùa ta:
"Chỉ còn một kiếp cuối là xong xuôi
Qua cầu, giải thoát luân hồi

Tuy nhiên định nghiệp sẵn rồi tránh sao
Kiếp này phải bị loạn đao
Phân thây nhiều mảnh dễ nào thoát qua,
Cho nên muốn giúp ông ta
Sau khi ông chết cắt ra chia phần
Phát cho dân chúng ở gần
Đừng đem chôn dưới mộ phần làm chi
Bây giờ việc đã lỡ đi
Chắc 'Heo Hòa Thượng' lại về đầu thai
Trả xong định nghiệp của Người
Để rồi mới thoát luân hồi khổ đau!".
Mọi người nghe kể buồn rầu
Trong lòng hối hận! Ngờ đâu sự tình!
Thiền sư an ủi: "Duyên lành
Thời gian thấm thoắt trôi nhanh trong đời
Các con rồi gặp lại Người"
Cả chùa nghe nói ngậm ngùi, xót xa.
*
Tháng ngày lần lượt trôi qua
Hai mươi năm thoảng như là mơ thôi
Thiền sư giờ đã qua đời
Trụ trì chùa cũ có người lên thay.
Thế rồi bỗng tới một ngày
Có tin quan huyện vùng này lại thăm.
Huyện quan tuổi trẻ, tài năng
Vừa về nhậm chức một năm chưa tròn,
Quan vào lễ Phật chùa trong
Thắp nhang đảnh lễ một lòng thành tâm
Rồi ra dạo khắp xa gần
Luyến lưu như thể cố nhân chùa nhà.

Những khi rảnh việc quan nha
Là quan huyện lại ghé qua thăm chùa
Tới lui thân mật chuyện trò
Dần dà duyên Đạo khiến cho đậm đà.
*
Thời gian thấm thoắt trôi xa
Một ngày tin dữ loan ra thình lình
Rằng quan bị triệu về kinh
Tội danh phản nghịch, triều đình chẳng nương
Đem ra xử tại pháp trường
Phân thây nhiều mảnh làm gương cho đời.
Cả chùa sửng sốt rụng rời
Ngậm ngùi thương xót tiếc người đạo tâm.
Trụ trì buồn bã vô ngần
Vì cùng quan huyện kết thân lâu ngày.
*
Xưa kia ở tại chùa này
Nuôi "Heo Hòa Thượng" cũng tay trụ trì
Chăm nom săn sóc mọi bề
Lo cho heo sống tới khi qua đời.
*
Thế rồi một buổi đẹp trời
Trụ trì ngồi ở một nơi tọa thiền
Chợt nghe vẳng tiếng dịu hiền
Dường như quan huyện hiện bên cạnh ngài
Mỉm cười hòa nhã khoan thai
Âm thanh như gió thoảng ngoài bến mơ:
"Tôi 'Heo Hòa Thượng' ngày xưa
Tâm thành ghé đến tạ từ chùa đây
Từ nay xin vĩnh biệt Thầy

Tạ ơn tri ngộ lòng này riêng mang!"

Trụ trì dụi mắt bàng hoàng

Một trời quá khứ thênh thang hiện về

Nhớ ra mọi chuyện xưa kia.

(phỏng theo bản văn xuôi của Thích Nữ Trí Hải)

(20)

Cò và Cua

Vườn Trúc Lâm buổi đẹp trời

Phật ngồi thuyết pháp, răn đời chuyện hay:

*

Một trong tiền kiếp trước đây

Ta là Thần ở trên cây cao vời

Cây to, mọc đã lâu đời

Giữa hai đầm nước ngay nơi ven rừng

Một đầm nhỏ, nước lưng chừng

Chàng Cua và lũ cá chung họp bầy,

Đầm kia rộng rãi đẹp thay

Lá sen phủ kín, nước đầy, xanh tươi.

Một năm hạn hán khắp nơi

Nước trong đầm nhỏ bốc hơi cạn dần

Nhưng bên đầm lớn ở gần

Nước nhờ sen phủ mười phần còn nguyên.

*

Cò kia đi dạo phía trên

Thấy bầy cá nhỏ Cò liền dừng chân

Trong lòng tính toán phân vân

Nghĩ mưu lừa cá, bắt dần lên ăn.

Cò bèn tỏ vẻ quan tâm

Nói cùng bầy cá: "Nước đầm mau vơi

Các em rồi chết khô thôi

Khổ thân! Tội nghiệp! Mau rời khỏi đây!"

Cá nghe hoảng hốt cả bầy

Xin Cò tìm cách ra tay cứu mình.

Cò bèn lên giọng nghĩa tình:

"Đầm sen là chỗ an bình trú chân

Di cư qua đấy cũng gần

Mỏ dài anh giúp quắp dần từng em!"

Cua nghe vội vã la lên:

"Coi chừng kẻo mắc bẫy tên Cò này

Thật là chuyện lạ xưa nay

Giống Cò nào có thương bầy chúng ta

Đói lòng nó đến thôi mà!"

Cò bèn trổ giọng ba hoa nhân từ:

"Các em muốn rõ thực hư

Cử ngay đại diện anh đưa đi liền

Qua chơi cho biết đầm sen

Bơi xong thỏa thích anh đem trở về

Anh đây tử tế khỏi chê

Giúp người hoạn nạn có nề hà chi,

Các em chớ có hồ nghi

Thoát mau khỏi chốn hiểm nguy kịp thời!"

Cá nghe, bàn tán chọn người

Cá già được cử đi chơi thăm dò.

Cá già về, ca tụng Cò:

"Anh chàng thật tốt! Chớ lo ngại gì!

Đầm sen rộng rãi đẹp ghê

Bồng lai, tiên cảnh khó bề sánh ngang!"

Thế là bầy cá vội vàng

Tranh nhau xin được dời sang đầm này.

Cuộc di cư dễ dàng thay

Anh Cò bụng đói giúp ngay cho mà
Quắp từng em cá đưa qua
Gốc cây cổ thụ nhả ra rỉa mồi
Chỉ còn vứt lại xương thôi
Tàn đời lũ cá tin lời gian manh!
*
Đến khi hết cá bơi quanh
Trong đầm còn lại một mình chàng Cua
Khôn ngoan, thủ đoạn có thừa
Cua vừa thắc mắc, lại vừa nghĩ suy:
"Mình rời đầm cạn ra đi
Phải lo đối phó, phòng khi mắc lừa".
Cò ta vồn vã hỏi Cua:
"Bạn Cua có muốn ta đưa giúp nào?"
Cua nghi ngại: "Đưa làm sao?"
Cò ta dụ dỗ: "Quắp vào mỏ thôi
Cũng như đưa cá vừa rồi!"
Cua bèn than vãn: "Vỏ tôi cứng còng
Lại trơn tuồn tuột thấy không
Mỏ dài anh quắp khó lòng lắm thay
Sợ rơi xuống đất tan thây
Chi bằng tôi bám nhẹ ngay cổ này
Cổ anh rất khỏe xưa nay
Mọi người vẫn phục là tay anh hùng!"
Thịt Cua mùi chợt thơm lừng
Thêm lời nịnh hót tưng bừng sướng tai
Cò vươn ngay chiếc cổ dài
Cua bèn bám cổ. Cả hai đi liền.
Khi gần tới cạnh đầm sen
Ăn quen lối cũ Cò bèn dừng chân.

Cua nghi, hỏi giọng băn khoăn:

"Sao anh ngừng lại? Phải chăng mệt rồi?"

Loay hoay tìm cách trả lời

Cò đang nghĩ quẩn, Cua thời nhìn quanh

Thấy ngay xương cá rành rành

Gốc cây cổ thụ chất thành đống to.

Cua nhanh nhẹn bóp cổ Cò

Hai càng chắc nịch xiết cho rụng rời,

Cua la: "Mày chết Cò ơi!

Lừa tao sao nổi! Tao đời nào thua!"

Cò đau đớn khẽ van Cua:

"Đầm sen gần tới! Tôi đưa đi liền!"

Cua ra lệnh: "Đi mau lên!

Giở trò bịp bợm chết liền nghe em!"

Cò đưa Cua tới đầm sen

Cổ dài vươn xuống ngang trên mặt đầm

Để Cua xuống nước cho gần

Để Cò mau thoát khỏi phần đớn đau

Nào ngờ Cua có tha đâu

Hai càng xiết mạnh cứa sâu cổ dài

Cổ Cò đứt đoạn làm hai

Tàn đời xảo trá! Hết loài gian manh!

*

Thần cây rõ chuyện ngọn ngành

Răn đời: "Thâm độc có thành công đâu

Rước vào kết quả thảm sầu

Ác giả, ác báo từ lâu vậy mà!"

(phỏng theo bản văn xuôi của Nguyễn Thế Vinh)

(21)

Dưới Gốc

Mai Vàng

Ngày xưa có vợ chồng Rùa

Sống trong hang đá bốn mùa thảnh thơi

Hang như tổ ấm cuộc đời

Bên dòng sông mộng nước trôi xanh mầu.

*

Một ngày Rùa Vợ ốm đau

Chạy thầy, chạy thuốc đã lâu chẳng lành

Rùa Chồng thương vợ bò quanh

Thở dài! Nhìn đám mây xanh than trời.

*

Chú Tôm thường lệ rong chơi

Bơi ngang hang đá nghe lời rên la

Hỏi thăm Rùa, rõ chuyện nhà

Tôm bèn lên tiếng thiết tha cứu người:

"Bệnh này cũng dễ chữa thôi

Cứ tìm gan khỉ về phơi ít ngày

Gan khô đưa vợ ăn ngay

Ăn xong bệnh khỏi! Thuốc hay vô vàn!".

*

Vợ chồng Rùa lặng lẽ bàn

Nghĩ mưu tính kế kiếm gan khỉ về

Nhớ ra ở đảo hoang kia

Giữa con sông vắng nước chia đôi dòng

Có đàn khỉ nọ thật đông

Quây quần nhảy nhót bên sông hàng ngày

Mỗi khi Rùa lội qua đây

Anh chàng Khỉ chúa thường hay rỡn đùa

Nhăn mày nhăn mặt trêu Rùa,

Phen này cho hết giở trò khinh khi!

*

Rùa từ biệt vợ ra đi

Tính toan chước quỷ, nghĩ suy mưu thần

Làm sao lừa Khỉ đến gần

Để rồi giết Khỉ lấy gan đem về.

Rùa bơi đến đảo nửa khuya

Vầng trăng mười sáu bốn bề sáng soi

Ánh vàng phô sắc trên trời,

Rùa bò lên đảo đến nơi Khỉ ngồi

Hỏi thăm. Gợi chuyện. Rỡn cười.

Khỉ chuyền cây xuống đùa chơi, tâm tình:

"Những đêm trăng sáng lung linh

Tôi ưa thức trễ, một mình ngắm trăng!"

Rùa bàn: "Thú vị chi bằng

Nếu nghe thêm cá tưng bừng hòa ca!"

*

Tò mò Khỉ hỏi thêm ra

Chàng Rùa tán tỉnh: "Gần nhà chúng tôi

Sáng ra lúc tỏ mặt trời

Cá đều hòa nhạc đón mời bình minh

Nhạc âm vang rất hữu tình

Hòa cùng tiếng sóng dập dình biển khơi

Nghe như giai điệu tuyệt vời

Du dương từ chốn Thiên Thai vọng về!"

*

Khỉ nghe, lòng dạ đê mê

Vội than: "Tôi chẳng có hề biết bơi!"

Chàng Rùa dụ dỗ đỡ lời:

"Lưng tôi rước bạn thảnh thơi cứ ngồi

Tôi đưa tới chốn tới nơi

Sợi lông không ướt! Xin mời đi ngay!"

Khỉ nghe đẹp dạ lắm thay

Lưng Rùa leo vội, nào hay bị lừa.

*

Sông trôi. Sóng cuộn. Gió lùa

Rùa bơi chở Khỉ, lòng Rùa sướng vui

Phục mình mưu mẹo hơn người,

Nửa đường đã thấy chân trời hừng đông.

Khỉ mơ mộng, giọng reo mừng:

"Gió đưa tiếng nhạc nghe chừng đâu đây!"

Rùa cười chú Khỉ thơ ngây:

"Nhạc nào mà có, mà say lòng người!

Tôi cần gan bạn mà thôi

Gan khô chữa bệnh vợ tôi mau lành!"

Khôn lanh Khỉ vội chối quanh:

"Gan nào mà có! Thôi anh lầm rồi!

Nhớ rằng loài khỉ chúng tôi

Mỗi khi đi tới một nơi chẳng lành

Thường treo gan lại trên cành

Nhẹ người, nhảy nhót cho nhanh đó mà!

Lá gan tôi để lại nhà

Về mang tặng chị làm quà được thôi

Tôi làm việc thiện quen rồi!"

Rùa nghe tưởng thật, tin lời thiệt hơn,

Ngượng ngùng khẽ nói: "Cám ơn!"

Bơi vòng trở lại, mừng rơn trong lòng.

*

Khỉ về tới đảo vui mừng

Nhảy lên, leo vội tuốt tầng cây cao

Nhắm lưng Rùa liệng mạnh vào

Một hòn đá lớn, miệng gào: "Gan đây
Đem về cho vợ ăn ngay
Vợ ăn mau khỏi! Chú mày khôn thêm!"
*
Rùa tuy đau đớn, lặng im
Chợt bừng ánh đạo! Thoắt chìm cơn mê!
Trong lòng hối hận tràn trề
Vội than: "Hiểm độc mọi bề là Tôm
Xúi bày ra chuyện ác ôn
Khiến ta mù quáng, đáng buồn lắm thay!"
Rùa ăn năn khẽ tỏ bày:
"Xin anh tha thứ, tôi đây lỡ lầm!"
Khỉ nghe Rùa nói thật tâm
Hết buồn. Hết giận. Ra ân cứu người:
"Kể nghe bệnh chị đầu đuôi
Tôi rành nghề thuốc. Tôi thời giúp anh!"
Rùa nghe, nước mắt long lanh
Bệnh tình của vợ ngọn ngành kể ra.
Khỉ bàn: "Quanh quất đâu xa
Lá cây làm thuốc chúng ta mau tìm!"
Cả hai vội vã đi liền
Kiếm ra đủ thuốc quanh miền đảo hoang.
*
Thế rồi Rùa trở về hang
Chở chàng Khỉ chúa nhẹ nhàng trên lưng
Lòng Rùa mở hội tưng bừng
Mưu mô xảo quyệt chẳng vương chút nào.
Bồng bềnh sóng nước nhẹ chao
Đưa Rùa và Khỉ trôi vào trong hang
Vợ Rùa nằm liệt, mơ màng,

"Ông thầy thuốc" Khỉ vội vàng ra tay
Trổ tài chữa bệnh thật hay
Bệnh nhân uống thuốc khỏi ngay tức thì,
Vợ chồng Rùa sướng kể chi
Cúi đầu lạy tạ. Nguyện ghi ơn này.
*
Khỉ mời Rùa, lúc chia tay:
"Có Tăng thuyết pháp tối nay bên rừng
Mời anh chị tới nghe cùng
Gây nền công đức, thoát vùng tử sanh
Hẹn nhau dưới bóng trăng thanh
Gốc cây mai đẹp trên cành đầy hoa!"
*
Rùa bơi chở Khỉ về nhà
Lên bờ Khỉ hái cành hoa mai vàng
Đưa Rùa, giọng nói dịu dàng:
"Mùa Xuân đã đến hương ngàn ngất ngây
Tặng anh chị cánh hoa này
Chúc luôn hạnh phúc vui vầy yêu thương!"
Ngậm hoa Rùa trở về hang
Tiếng lòng hòa nhịp sóng vàng reo vui.
(phỏng theo bản văn xuôi của Bảo Liên)
(22)
Công Chúa
Nhật Quang
Nhật Quang Công Chúa đẹp xinh
Dung nhan diễm lệ, thông minh hơn người
Lại thêm đức hạnh tuyệt vời
Hiếu cùng cha mẹ, thương nơi dân hiền,
Giúp người nghèo khó tật nguyền

Toàn dân cảm phục, khắp miền mến yêu.

*

Trong vườn Thượng Uyển một chiều
Vua cùng Hoàng Hậu dấu yêu dùng trà
Nhật Quang hầu đứng bên cha
Vua hoan hỉ nói: "Con ta hơn người
Sống vui, hạnh phúc lâu dài
Chính nhờ cha mẹ. Nào ai sánh bằng!"
Nhật Quang bèn nói dịu dàng:
"Công ơn cha mẹ sánh ngang biển trời
Ghi lòng tạc dạ mãi thôi
Nhưng con thiết nghĩ cuộc đời con đây
Một phần cha mẹ dựng gây
Một phần nhờ kiếp trước dầy công tu!".

*

Lời nàng chẳng đẹp lòng Vua
Khiến Ngài tự ái như vừa tổn thương
Vua suy nghĩ suốt đêm trường
Trong lòng bực bội, vấn vương muộn sầu
Sáng ra đòi một quan hầu
Sai đi khắp chốn tìm mau ra người
Đói nghèo, khổ cực, tả tơi
Lang thang xó chợ, tuổi thời thanh niên
Dẫn về trình diện trước thềm
Vua đem Công Chúa gả liền ngay cho
Mỉa mai Vua nói: "Chớ lo
Theo con kiếp trước con tu đã nhiều
Kiếp này đâu có sợ nghèo
Để ta xem thử mọi điều đúng không
Lấy người cơ cực làm chồng

Xem con có thoát khỏi vòng khổ đau?".

*

Triều đình, Hoàng Hậu lo âu

Chỉ riêng Công Chúa trước sau mỉm cười

Tỏ ra bình tĩnh khác người

Giã từ nhung gấm, vào nơi bần cùng

Theo chồng rời khỏi Hoàng Cung

Toàn dân nghe chuyện xót thương ngậm ngùi.

*

Bụi đời tơi tả dập vùi

Nhật Quang lê bước buồn vui trên đường

Hỏi thăm gia cảnh của chàng:

"Sao trông diện mạo thuộc hàng thư sinh

Mà nay nghèo khổ cùng đinh?"

Buồn rầu chàng mới tâm tình xót xa:

"Trước kia sống với mẹ cha

Gia đình giàu có, cửa nhà thênh thang

Chơi phóng túng, sống hoang đàng.

Chỉ chuyên cờ bạc, chẳng màng bút nghiên

Đến khi cha mẹ quy tiên

Cửa nhà bán hết! Bạc tiền trôi đi!

Trắng tay chẳng có nghề chi

Đành đi hành khất kéo lê thân tàn

Còn đâu gia sản giầu sang

Chỉ còn một mảnh vườn hoang cỗi cằn

Giờ đây hối đã muộn mằn!".

Nghe xong Công Chúa khẽ an ủi chàng:

"Đôi ta kết nghĩa đá vàng

Từ nay chồng vợ tìm đường làm ăn

Trước tiên kiếm chỗ nương thân

Đành về tạm trú nơi phần vườn hoang"

*

Vầng dương chói lọi ánh vàng

Theo chân Công Chúa mở đường tương lai

Vườn hoang, cây rậm, cỏ dài

Vợ chồng ra sức trong ngoài dọn ngay

Xóm làng cảm mến tiếp tay

Dựng chòi tạm trú qua ngày gian lao.

Đất vườn cằn cỗi cố đào

Cuốc sâu xuống đất ai nào có hay

Tìm ra vàng bạc chất đầy

Mấy chum châu báu chôn đây lâu rồi.

*

Vợ chồng rất đỗi mừng vui

Cùng nhau tạo dựng cơ ngơi chốn này

Ngựa xe, nhà cửa, vườn cây

Khang trang lộng lẫy, phô đầy sắc hoa

Tốt lòng giúp đỡ gần xa

Kẻ nghèo tàn tật, người già neo đơn

Ơn lành chia khắp muôn phương

Từ bi tỏa ngát thơm hương một vùng.

*

Từ khi Công Chúa rời Cung

Nhà Vua nghĩ lại vô cùng ăn năn

Chắc con gian khó nhọc nhằn

Cho nên sai phái cận thần dò la

Phải tìm tung tích cho ra

Rồi về báo lại cho nhà Vua hay.

Cận thần đi khắp đông tây

Tìm ra Công Chúa vội quay về triều

Trước sau trình báo mọi điều
Vua nghe lòng vẫn còn nhiều hồ nghi
Dò la Vua đích thân đi
Mới hay Công Chúa trăm bề an vui.
*
Nhà Vua thắc mắc trở lui
Tìm khu tịnh xá, ghé nơi Phật Đài
Vua từng nghe tiếng tăm Ngài
Tu hành giác ngộ, ít ai sánh cùng
Vua vào đảnh lễ Phật xong
Tỏ bầy thắc mắc nỗi lòng ưu tư:
"Chắc xưa Công Chúa khéo tu
Kiếp này hưởng phước rất ư nhiệm mầu?"
*
Khoan thai Phật kể chuyện sau:
"Lái buôn có kẻ rất giàu trước kia
Chồng thời keo kiệt, chi ly
Vợ thời thành kính chuyên đi cúng dường
Giúp người nghèo khổ thập phương
Tôn thờ Tam Bảo lòng thường thành tâm,
Anh chồng bực bội vô ngần
Nhiều phen la mắng, bao lần cản ngăn,
Vợ bèn từ tốn khuyên răn
Mong chồng nguồn đạo ăn năn tìm về
Mau mau rời khỏi bến mê
Máu tham dẹp bỏ còn chi quý bằng,
Khuyên chồng ròng rã tháng năm
Mãi rồi chồng mới hồi tâm nghe lời.
Lái buôn keo kiệt một thời
Là chàng hành khất nổi trôi kiếp này,

Còn người vợ kiếp trước đây
Kiếp này sung sướng hưởng đầy hồng ân
Chính là Công Chúa Nhật Quang
Xinh tươi nhan sắc, đoan trang tính tình
Lại thêm tột bực thông minh
Đó là tiền kiếp ngọn ngành trước sau!".
*
Nhà Vua suy ngẫm hồi lâu
Lòng riêng chợt ngộ Đạo mầu sáng soi
Cúi đầu đảnh lễ cáo lui
Về triều ra lệnh cho người vội đi
Đón mời Công Chúa trở về
Cùng chồng trọn nghĩa phu thê mặn nồng
*
Ở đời nhân tốt gieo trồng
Quả lành, phước báu ta cùng hưởng thôi.
(phỏng theo bản văn xuôi của Quảng Tiến)
(23)
Dứt Bỏ Ảo Tình
Một thời Đức Phật Thích Ca
Ở thành Xá Vệ, nhà nhà an vui,
Ngài đi giáo hóa khắp nơi
Lời vàng thuyết pháp giúp đời thiết tha.
*
Có người ngoại đạo phương xa
Vì nghe danh Phật tìm qua gặp Ngài
Quản chi vất vả đường dài
Mong nghe Ngài dạy những lời gấm hoa.
*
Nhiều ngày vất vả trôi qua

Cuối cùng người khách phương xa tới thành
Ruộng đồng Xá Vệ tươi xanh
Khách dừng chân nghỉ, nhìn quanh ngắm trời
Ruộng bên khách thấy hai người
Một già, một trẻ cuốc nơi ven đồng.
*
Chợt nghe tiếng thét hãi hùng
Chàng trai gục xuống vũng bùn mê man
Lão ông vứt cuốc chạy sang
Mới hay rắn độc trong hang cắn người
Chàng trai đã chết mất rồi
Lão ông buồn thoáng, xong thời thản nhiên
Trở về cuốc đất lại liền
Khách xa thấy vậy ngạc nhiên trong lòng
Tới nơi thăm hỏi lão ông
Biết ra người chết là con trai đầu.
"Sao không thấy cụ buồn rầu
Chẳng hề đau xót! Nỡ đâu lạnh lùng!"
Khách xa thắc mắc hỏi cùng,
Ôn tồn khách được lão ông trả lời:
*
"Đã sinh ra ở trên đời
Sống rồi lại chết. Ai người thoát đây?
Hãy gieo nhân tốt kiếp này
Trái lành, quả ngọt hái đầy kiếp sau
Ích chi phiền não thương đau?"
Lão ông nhắn khách nếu vào thành trong
Vui lòng ghé đến nhà ông
Nhắn tin bà lão rằng con chết rồi:
"Cơm trưa mang một phần thôi

Phần kia để lại cho người nhà ăn!"

Khách ra đi, nghĩ băn khoăn:

"Mạng con sao chẳng quý bằng cơm canh!"

*

Khách lòng buồn bã vào thành

Theo lời chỉ dẫn tìm nhanh đến nhà

Nhắn tin con chết cho Bà

Bà nghe, khuôn mặt thoáng qua chút buồn

Rồi bình thản nói: "Cám ơn!"

Khách nghe sửng sốt hỏi luôn lão bà:

"Tại sao bà chẳng xót xa?"

Ôn tồn bà nói: "Mẹ cha khác nào

Chủ nhà trọ, đón khách vào

Khách là con cái, chiều nào dừng chân

Qua đêm ngủ đỡ nhọc nhằn

Để rồi mai sáng gói khăn lên đường

Chủ nhà trọ dù nhớ thương

Chẳng nên cứ mãi vấn vương muộn sầu

Chính do nghiệp báo từ lâu

Mà con cái thác sinh vào mẹ cha

Đến khi mãn nghiệp lại ra

Chết rồi ích lợi chi mà khóc thương!"

*

Vừa khi chị gái ngoài vườn

Vào nghe tin dữ, chỉ vương nét buồn

Nói rằng: "Sống chết lẽ thường

Khi không còn sống, xót thương ích gì!

Chị em nào có khác chi

Những cây gỗ ở rừng kia đóng bè

Thả vào dòng nước xuôi đi

Sông hồ phẳng lặng bè thì êm trôi
Nếu mà bão táp tơi bời
Vỡ bè, cây ghép tức thời lìa tan
Cuốn theo sóng nước thênh thang
Mỗi người mỗi ngả kết đoàn nữa đâu!
Nhân duyên kiếp trước hợp nhau
Kiếp này chung cửa sinh vào mà thôi!
Con người tuổi thọ ngắn dài
Tùy theo nghiệp báo. Chớ hoài khổ đau!"
*
Vợ chàng trai phía bếp sau
Chạy lên rõ chuyện, cúi đầu khẽ than:
"Chồng tôi thôi đã lìa trần!"
Thế rồi chẳng thấy nằm lăn khóc gào
Khách kinh ngạc biết là bao
Hỏi thăm sao Vợ nỡ nào thờ ơ.
"Chồng tôi đã chết" Vợ thưa
"Dù cho gào khóc cũng thừa mà thôi
Vợ chồng đạo nghĩa ở đời
Khác chi một cặp chim ngoài rừng xanh
Đêm về cùng ngủ một cành
Sáng ra tung cánh bay quanh kiếm mồi
Có duyên trở lại cặp đôi
Chẳng may gặp nạn tách rời còn đâu!
Vợ chồng số mạng khác nhau
Cớ sao mua thảm chuốc sầu thân ta!"
*
Khách nghe xong lặng người ra
Tiếc công lặn lội tìm qua xứ này
Nhân tình thế thái buồn thay

Gia đình cái tốt cái hay chẳng còn,
Khách kia lòng dạ héo hon
Muốn quay về nước nhưng còn phân vân:
"Chỉ riêng gặp mấy nông dân
Mà ta phê phán có phần sai chăng?"
Đã qua đây hãy tìm thăm
Vào ra mắt Phật, điều hằng thiết tha.
*
Vườn Kỳ Viên cũng chẳng xa
Đường vào tịnh xá lá hoa phô đầy
Đón chào khách lạ ghé đây,
Khách vào lễ Phật, giãi bày tâm can
Buồn gia đình bác nông dân
Làm điều trái với thế nhân thường tình
Mỉm cười Phật dạy: "Chúng sinh
Mỗi khi mất mát người mình thương yêu
Thường hay than khóc đủ điều
Đó là 'nhân tính' nói theo tình đời
Nhưng về 'chân lý' cao vời
Có chi đáng trách nơi người nông dân
Gia đình này chẳng lỗi lầm
Họ hay rõ được 'sắc thân' vô thường
Dù cho có tiếc có thương
Làm sao nắm giữ. Vấn vương làm gì
Dù phàm hay thánh khác chi
Ai mà tránh khỏi chết đi một ngày
Cuộc đời sống chết kề ngay
Là hai đầu mối vần xoay chẳng ngừng
Tiếp nhau luân chuyển khôn cùng
Ai mà hiểu vậy đáng mừng lắm thay

Thế là giải thoát được ngay

Ảo tình dứt bỏ, thân này sống vui!

*

Khách nghe lời Phật dạy rồi

Đột nhiên tỉnh ngộ, quỳ nơi Phật Đài

Xin làm đệ tử của Ngài

Ở luôn học đạo cuộc đời thơm hương!

(phỏng theo bản văn xuôi của Phạm Ngọc Khuê)

(24)

Nước mắt Mẹ hiền

Thuở xưa có một nhà buôn

Nghe lời biển gọi, căng buồm ra khơi

Nổi trôi buôn bán khắp nơi

Ghé bờ xa lạ, sống đời lênh đênh.

Hơn mười năm thoáng trôi nhanh

Nhà buôn giàu có, trở thành phú ông

Cửa nhà to đẹp vô cùng

Cạnh ngay bãi biển chập chùng sóng vang.

*

Vợ nhà buôn rất đảm đang

Nhưng trên nét mặt luôn mang vẻ buồn

Âu lo theo những chuyến buôn

Theo cơn bão tố dập dồn hiểm nguy

Chồng đi có mệnh hệ chi

Con thơ, vợ dại dễ gì sống yên,

Con trai lên sáu, lành hiền

Mẹ nhìn khuây khỏa nỗi niềm lo âu.

*

Một đêm thao thức canh thâu

Trời đông lạnh lẽo, mưa sầu tuôn rơi

Chồng đi buôn đã lâu rồi
Phương xa nhắn tiếng ngày mai trở về.
Vợ đang lo sợ tái tê
Chợt nghe biển động, bốn bề cuồng quay
Gió gầm vang, sóng dâng đầy
Thâu đêm, suốt sáng. Qua ngày hôm sau
Đoàn thuyền buôn chẳng thấy đâu
Mọi người ra bãi lo âu ngóng chờ
Mãi khi gần tối mịt mờ
Một thuyền sống sót ghé bờ mà thôi
Các tàu, thuyền khác đắm rồi
Vợ nhà buôn chợt rụng rời đớn đau
Chồng mình vùi xác biển sâu
Than ôi đất thảm, trời sầu là đây!
Tang thương ngất lịm thân gầy,
Còn bao hy vọng trút đầy vào con.
*
Thời gian như sóng dập dồn
Con nay khỏe mạnh, lớn khôn nên người
Chàng luôn nhìn biển xa vời
Như thầm mơ ước cuộc đời phiêu lưu.
Một hôm Chàng hỏi Mẹ yêu:
"Cha con thời trước đã theo nghề gì?"
Mẹ Chàng lo sợ, dấu che:
"Chỉ buôn trong nước, không hề đi xa!"
Chàng bèn theo gót giống Cha
Đi buôn quanh quẩn gần nhà mà thôi,
Tiền vàng được bốn đồng lời
Mang về biếu mẹ giúp người khó khăn.
*

Một hôm thiên hạ nói rằng:
"Cha Chàng từng có cửa hàng dầu thơm!"
Chàng bèn suy tính thiệt hơn
Đổi nghề, mở tiệm dầu thơm trong vùng
Lần này lời những tám đồng
Chàng đưa nhờ Mẹ cúng trong các chùa.
*
Có người lại nói: "Ngày xưa
Cha Chàng chuyên bán ngọc ngà, nữ trang!"
Chuyển qua nghề mới dễ dàng
Chàng lời mười sáu đồng vàng ngay thôi!
Chẳng cần buôn bán xa xôi
Chuyến sau lời được ba mươi hai đồng,
Mẹ mang giúp kẻ khốn cùng,
Và làm công đức khắp trong chùa chiền.
*
Cuối cùng có kẻ nói thêm:
"Bán buôn đường biển cũng nên theo nghề
Noi gương Cha thuở xưa kia!"
Lời gây kích thích! Chàng nghe bồi hồi!
Vẳng như tiếng gọi biển khơi
Trùng dương thách đố chí người thanh niên.
Bán vàng, gom vốn, mua thuyền
Chuyến này lòng quyết buôn miền xa xôi,
Chàng về tìm Mẹ trình lời
Mẹ nghe sửng sốt, lệ rơi hãi hùng!
Mẹ ngăn: "Nguy hiểm vô cùng
Cha con đi biển đã từng vùi thây
Khổ đau lòng Mẹ còn đầy
Nỡ nào bỏ Mẹ lất lây một mình!

Con đi trời biển lênh đênh
Mẹ buồn khô héo chắc đành chết thôi!"
*
Thanh niên chẳng chịu nghe lời
Quyết tâm! Cãi Mẹ!Ra khơi! Căng buồm!
Rủ thêm thuyền bạn đi buôn
Cùng nhau gom lại một đoàn thật đông.
Mẹ nhìn cảnh tượng não lòng:
"Trước Cha đã vậy! Giờ con khác nào!"
Mẹ lăn xuống đất thảm sao
Ôm chân con lại, khóc gào cản ngăn,
Thanh niên thoáng chút băn khoăn
Thế rồi cương quyết rút chân ra liền
Bước qua đầu của Mẹ hiền
Không quay nhìn lại. Xuống thuyền ra đi.
Mẹ ngồi dậy, dẹp sầu bi
Sợ con quả báo nên chi nguyện cầu:
"Cầu con may mắn dài lâu
Tai qua, nạn khỏi, trước sau an bình,
Mong con vẫn hái quả lành
Dù ngang đầu Mẹ nỡ đành bước qua!"
*
Đoàn thuyền vượt sóng ra xa
Bình an vô sự trong ba ngày đầu,
Vài ngày sau giữa biển sâu
Gặp cơn bão lớn thuyền, tàu nát tan,
Thanh niên may mắn vô vàn
Đeo trên tấm ván trôi ngang xác người
Dạt vào bến lạ xa vời
Một mình lê bước tìm nơi an lành.

*

Mấy ngày vất vả trôi nhanh

Tới thành phố nọ. Vây quanh đón chào

Bốn nàng Tiên đẹp xiết bao

Mời Chàng ở lại vườn đào chung vui

Hưởng nhiều lạc thú trên đời

Mỗi Tiên trang điểm đeo nơi ngực nàng

Một đồng tiền lấp lánh vàng

Giống tiền Chàng biếu Mẹ Chàng trước đây.

Ít ngày hưởng lộc vui vầy

Chàng rời Tiên nữ nơi này. Rong chơi!

*

Ghé vào thành phố thứ hai.

Tám Tiên chào đón lả lơi, dịu dàng.

Điểm trang trên ngực tám nàng

Tám đồng tiền giống tiền vàng ngày xưa.

Hưởng vui, hưởng lộc say sưa

Rồi Chàng lê gót giang hồ đi xa.

*

Ghé vào thành phố thứ ba

Bao Tiên đẹp đẽ ùa ra đón mời

Mười sáu nàng. Đẹp tuyệt vời.

Thân người quyến rũ, ngực người điểm trang

Đủ mười sáu đồng tiền vàng

Hết lòng cung phụng cho Chàng sớm trưa.

*

Lãng du quen thói đẩy đưa

Chàng vào thành phố thứ tư đông người

Một bầy Tiên nữ xinh tươi

Xiêm y lộng lẫy, ba mươi hai nàng

Ba mươi hai đồng tiền vàng
Tiên đeo trước ngực, nhịp nhàng múa ca
Đón Chàng trong cánh tay ngà
Linh đình yến tiệc, nguy nga cung đình
Đồng vàng phô sắc lung linh
Khiến Chàng nhớ lại chuyện mình xưa kia
Tiền lời đưa Mẹ cúng đi
Giờ đây phước đức hưởng về đẹp thay!
Chỉ gần Tiên được ít ngày
Rồi Chàng lại muốn chia tay các nàng
Dù Tiên hết sức khuyên can
Vẳng như có tiếng gọi Chàng thiết tha!
*
Chuyến này đi thật là xa
Tới thành phố nọ mở ra đón chào
Bước qua cửa sắt Chàng vào
Cửa liền đóng lại, vách cao bốn bề,
Dấn thêm một quãng đường đi
Chợt nhìn cảnh tượng gớm ghê rùng mình,
Một người đang chịu cực hình
Trên đầu phải đội một vành sắt nung
Sắt đang cháy đỏ phừng phừng
Khiến bao máu mủ không ngừng tuôn rơi.
Thương tâm Chàng hỏi đôi lời
Nạn nhân kể lể: "Luật trời tránh đâu!
Ta từng làm Mẹ khổ đau
Giờ đây quả báo trước sau đến liền
Chịu hình phạt khổ triền miên
Chờ người bất hiếu thay phiên gánh giùm!"
*

Chàng đang suy nghĩ mung lung
Chợt đâu vành lửa bập bùng bay qua
Chụp lên đầu, nóng cháy da
Máu tuôn, khói bốc thật là thảm thương.
Người kia trở lại bình thường
Tai qua, nạn khỏi, vết thương đã lành,
Nhắn Chàng: "Bạn chịu cực hình
Đến khi có kẻ thay mình ghé đây!".
*
Chao ơi! Đau đớn dâng đầy
Da này lửa cháy! Thịt này sắt nung!
Tuy Chàng khổ sở vô cùng
Nhưng lòng tự nghĩ: "Ta đừng trông mong
Cực hình cứ mãi xoay vòng
Phải nên chấm dứt ngay trong kiếp này,
Đừng ai chịu cảnh đọa đầy,
Đừng ai làm Mẹ hao gầy khổ đau!"
Chàng bèn khe khẽ nguyện cầu:
"Tôi xin phát nguyện trước sau một lời
Đội vành này mãi trên đời
Cực hình gánh chịu cho người trần gian!".
*
Tình thương nở đẹp vô vàn
Trong lời phát nguyện chứa chan tâm thành
Khiến Chàng hưởng phước thật nhanh
Tội tình giải thoát, cực hình tiêu tan,
Vành nung kia loé ánh vàng
Đột nhiên rời khỏi đầu Chàng bay cao
Chàng lành lặn như thuở nào
Quay về cuộc sống với bao an lành.

Mẹ như hiện giữa mây xanh

Dịu dàng vẫy gọi con nhanh trở về.

(phỏng theo bản văn xuôi của Quảng Huệ)

-ooOoo-

* Sách biếu, không bán.

* Tác giả không giữ bản quyền.

* Hoan nghênh tái bản ấn tống

hoặc phổ biến dưới bất kỳ hình thức nào khác.

*

Địa chỉ liên lạc:

Tâm Minh Ngô Tằng Giao

45481 Caboose Terrace

Sterling - VA 20166

USA

-ooOoo-

Đầu trang | Phần 1 | Phần 2 | Tập I | Tập III

Trở về trang Thư Mục

last updated: 01-01-2004

Chân thành cám ơn Cư sĩ Tâm-Minh Ngô Tằng Giao đã gửi tặng bản vi tính (Bình Anson, 05-2003).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.